

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu

judecând în ședința publică recursul ordinar declarat de avocatul Sarsaman Tamara în numele inculpatului Manoilă Dumitru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Manoilă Dumitru Gheorghe, născut la 05.12.1984, originar și domiciliat s. Mileștii Mici, r-nul Ialoveni.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 09.09.2011 – 25.10.2012

2. Instanța de apel: 20.12.2012 – 16.04.2013

3. Instanța de recurs: 10.09.2013 – 17.12.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Inculpatul Manoilă D. și avocatul acestuia, Sarsaman T., care au susținut recursul în sensul declarat.

Procurorul Graur D., care a solicitat respingerea recursului declarat de avocatul Sarsaman T. în numele inculpatului Manoilă D. și s-a pronunțat pentru menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 25.10.2012, Manoilă D. a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) CP, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Manoilă D. a fost învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, la data de 22.05.2011 orele 02.45, aflându-se în centrul satului Mileștii Mici raionul Ialoveni, având scopul comiterii unui act de huliganism însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor, fără careva motiv, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de

societate, cu un cinism și obrăznicie deosebită s-a urcat la volanul automobilului de model Mercedes-Benz 210D cu n/î IL AX 816 și deplasându-se în direcția cetățenilor Gureu V. și Chișcă V. i-a tamponat, după care lui Gureu V. i-a fost aplicată o lovitură cu un obiect dur în regiunea capului.

Lui Gureu V. și Chișcă V., i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Baeșu A., solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Manoilă D. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) CP, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în conformitate cu prevederile art. 90 CP a suspenda executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, hotărârea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța nu le-a dat o apreciere justă și corectă probelor acumulate, prezentate și cercetate în ședința de judecată, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Manoilă D. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) CP.

De asemenea, a declarat dezacordul său cu constatarea instanței că, învinuirea nu este clară când, în ce condiții, de către cine și cu ce obiect dur i-a fost aplicată lovitura lui Gureu V., precum și, motivarea, în ce privește faptul că, unicul martor, fratele lui Crețu (Gureu) Ana, care a declarat în cadrul urmăririi penale că, a văzut cum Manoilă D. cu un obiect dur l-a pălit pe Gureu V., nu a fost audiat în ședința de judecată, iar procurorul a renunțat la această probă, și potrivit prevederilor art.384 CPP nu pot fi puse la baza sentinței. Consideră că, depozițiile martorului Crețu A. sunt confirmate prin depozițiile părților vătămate și martorilor, cărora Crețu A. le-a relatat despre cele observate.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Manoilă D. a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de 2 ani.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpatului Manoilă D. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) CP este dovedită pe deplin prin cumulul de probe pertinente și concludente prezentate în susținerea învinuirii și careva temei de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu se atestă, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală în ansamblu.

Instanța de apel a exclus calificarea "prin cinism deosebit ", deoarece nu au fost prezentate careva circumstanțe care ar constata prezența cinismului deosebit în acțiunile inculpatului, or potrivit Hotărârii Plenului CSJnr.4 din 19.06.2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, prin huliganism însoțit de un

cinism deosebit se are în vedere încălcarea insistentă și demonstrativă a regulilor morale, manifestată prin disprețuire și batjocură față de bolnavi, de persoanele în etate, aflate în stare de neputință, prin purtare nerușinată în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 93 alin. (2) pct. 1 CPP au acceptat în calitate de probă declarațiile martorului Crețu A., date în cadrul urmăririi penale, care au fost confirmate, și de către martorii Banuh I., Gureu A..

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat și versiunea înaintată a fost respinsă de către instanța de apel, considerînd că este o linie de apărare inventată în scop de eschivare de la răspunderea penală.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana inculpatului, care nu a recunoscut vina în cele comise, nu se căiește sincer, anterior nu a fost condamnat, la locul de trai se caracterizează negativ, are la întreținere un copil minor, prin infracțiunea comisă a atentat la una din valorile primordiale apărute de legea penală - integritatea fizică a persoanei, punînd în pericol viața persoanei, și a considerat că, corectarea inculpatului Manoilă D. este posibilă fără izolarea de societate cu aplicarea pedepsei în baza art. 90 CP .

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de avocatul Sarsaman T. în numele inculpatului Manoilă D., solicitînd casarea acesteia cu menținerea sentinței Judecătoriai Ialoveni din 25 octombrie 2012, invocînd că, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, iar decizia instanței de apel este nemotivată și neîntemeiată, deoarece nu s-a efectuat o analiză minuțioasă a probelor prezentate și greșit a ajuns la concluzia că, inculpatul este vinovat de săvîrșirea infracțiunii imputate.

Consideră că, instanța de apel incorect a respins versiunea inculpatului privitor la cele întîmplate la data de 21.05.2011 și depozițiile martorilor din partea inculpatului, raportul de expertiză medico-legală a inculpatului, punînd la baza deciziei de condamnare numai versiunea părților vătămate și a martorilor lor, precum raporturile de expertiză medico-legală a părților vătămate, procesul-verbal de cercetare la fața locului, de examinare a rangei metalice, recunoscută ca corp delict, procesul-verbal de cercetarea automobilului, ce-i aparține inculpatului. Menționează faptul că, corpul delict nu a fost prezentat de către procuror nici în instanța de fond, nici în apel pentru a fi examinat, iar la materialele cauzei lipsește recipisa CPR Ialoveni cu privire la recepționarea acestui obiect la camera de păstrare a corpurilor delict, unde urma să fie păstrat potrivit ordonanței.

Nu este de acord cu faptul că, depozițiile martorului Crețu A. au fost acceptate ca probă în cauza dată, necătînd la faptul că, în instanța de fond procurorul a renunțat la audierea acestuia, ceea ce este contrar prevederilor art.389 alin.(2) CPP.

7. Judecînd recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) CPP, instanța de recurs judecând recursul admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

7.1. Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de pct.6) alin.(1) art.427 CPP – „*instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”.

Colegiul penal menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită de avut în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din conținutul deciziei instanței de apel, colegiul constată că, cauza a fost examinată punând la baza condamnării inculpatului doar probele acuzării, versiunea părților vătămate, a martorilor lor, și contrar legislației în vigoare a acceptat depozițiile martorului Crețu A., proba de la care procurorul a renunțat în instanța de fond. Nu s-a examinat versiunea inculpatului privitor la cele întâmplate la data de 22.05.2011, instanța de apel considerând ca o linie de apărare inventată în scop de eschivare de la răspunderea penală, a martorilor lui, precum și, leziunile corporale depistate la inculpat, expunându-se doar că cauza penală în scopul verificării acestui fapt a fost disjunctat prin ordonanța din 05.09.2011.

Potrivit Hotărârii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 “Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările și completările din 24.12.2010, având în vedere dispozițiile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.24 și art.26 din CPP, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, poate fi apreciată ca nesusținere a acuzațiilor

penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

În speța dată, proba acuzării a fost martorul Crețu A., care nemijlocit a susținut, că anume, Manoilă D. i-a aplicat cu ranga metalică lovitură părții vătămate Gureu V., de care a renunțat la examinarea cauzei penale în instanța de fond. Careva probe suplimentare în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului nu au fost prezentate de către procuror în instanța de apel.

Conform art.100 CPP, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de legislația procesul-penală.

Din materialele dosarului reiese că, avocatul inculpatului a prezentat încheierea Judecătorei Ialoveni din 25 iunie 2012, prin care s-a dispus admiterea plîngerii înaintată în baza art.313 CPP de către Manoilă D., fiind anulate ordonanțele procurorului în Procuratura Ialoveni, A. Zgureanu, din 30 decembrie 2011 privind neînceperea urmăririi penale pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și ordonanța procurorului adjunct al raionului Ialoveni, I. Eșanu, din 16 martie 2012, prin care a fost respinsă plîngerea lui Manoilă D. privind dezacordul cu ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale, cu obligarea procurorului de a efectua un control suplimentar pe caz și expunerea motivată la toate argumentele invocate în plîngere, precum și, fotografiile din ziua incidentului (f.d.124-125;126-129).

Instanța de apel nu a verificat situația la zi a dosarului disjunct, la care se referă în decizia sa.

Potrivit art.101 alin.(4) CPP, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În corespundere cu prevederile art.328 CPP, părțile, în procesul judecării cauzei, pot renunța la unele probe pe care le-au propus și dacă nu s-a solicitat examinarea lor de către altă parte, instanța dispune neexaminarea acestora.

Se menționează faptul că, martorul de bază Crețu A. a dat depoziții doar la faza urmăririi penale (f.d.72), însă în instanța de fond nu a fost audiat potrivit prevederilor art.105-110 CPP, care se aplică în mod corespunzător, deoarece procurorul a renunțat la această probă, întrucît a fost în imposibilitatea de-a asigura prezența acestuia în ședința de judecată (f.d.150).

La materialele cauzei este anexată cererea martorului Crețu A. din 07.06.2011, prin care informează procurorul că părăsește teritoriul Republicii Moldova în aceeași zi (f.d.74). La rîndul său, procurorul trebuia să i-a măsuri potrivit alin.(3) art.109 CPP, care prevede că, în cazul în care prezența martorului la judecarea cauzei va fi imposibilă din motivul plecării lui peste hotarele țării sau din alte motive întemeiate, precum și pentru a reduce sau a exclude supunerea martorului unui vădit pericol sau pentru a reduce revictimizarea martorului, procurorul poate solicita audierea acestuia

de către judecătorul de instrucție, cu asigurarea posibilității bănuیتului, învinuitului, apărătorului acestuia, părții vătămăte și procurorului de a pune întrebări martorului audiat.

Mai mult ca atât, luînd în considerație că, sunt divergențe între declarațiile persoanelor audiate în această cauză, era necesar de a proceda la confruntarea acestor persoane, inclusiv cu cele ale căror declarații sînt defavorabile bănuیتului, învinuitului, dacă este necesar, pentru aflarea adevărului și înlăturarea divergențelor, potrivit prevederilor art.113 CPP.

Însă, la materialele cauzei lipsește procesul-verbal de confruntare între inculpatul Manoilă D. și martorul Crețu A..

7.2. Potrivit textului recursului, Colegiul penal, reține că, se invocă și temeiul prevăzut de pct.8) alin.(1) art.427 CPP - „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, motivînd cu faptul că, este întru totul de acord cu constatările instanței de fond care obiectiv a examinat cauza și a dat o apreciere justă probelor acumulate și prezentate de procuror.

Colegiul menționează că, temeiul invocat - „*nu sînt întrunite elementele infracțiunii*” include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul căror s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Infracțiunea de *huliganism*, prevăzută la art.287 CP, reprezintă acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

De asemenea, instanțele de judecată urmează să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvîrșite de el.

În speța dată, nu este stabilit motivul săvîrșirii de către inculpat a infracțiunii imputate, scopul și circumstanțele acestor acțiuni, precum și, apariția unui obiect special adaptat pentru vătămarea integrității corporale, fiind văzut doar de martorul Crețu A., care ulterior le-a relatat părților vătămăte Gureu V. și Chișcă V., precum și, martorilor Gureu A. și Banuh I.. Acest fapt, a fost indicat de către procuror în apelul său (f.d.234).

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei pentru rejudecarea apelului, din punctul de vedere a prezenței erorii de drept prevăzute de pct.6) alin.(1) art.427 CPP, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La noua judecare instanța de apel va ține seama de motivele expuse în prezenta decizie privind casarea soluției, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului și probelor administrate, respectînd prevederile art.414 CPP se va expune asupra tuturor motivelor invocate în apel și va adopta o hotărîre de

vinovăție ori nevinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii de huliganism, care să fie legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c)CPP, Colegiul lărgit,

D E C I D E

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Sarsaman Tamara în numele inculpatului Manoilă Dumitru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, în cauza penală privind-l pe **Manoilă Dumitru Gheorghe** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată public la data de **27 decembrie 2013**.

Președinte:	semnătura	Constantin Gurschi
Judecători:	semnătura	Constantin Alerguș
	semnătura	Andrei Harghel
	semnătura	Ion Arhiliuc
	semnătura	Iurie Diaconu

Copia corespunde originalului

Președinte	Constantin Gurschi
-------------------	--------------------